

BESLUT
1989-04-11

11.1211-2988-87
1281-221

Rek + mb

Bildande av naturreservatet Måryd, Lunds kommun
(2 bilagor)

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Måryd
Kommun	Lund
Fastigheter	Sandby 1:10 (del av), 7:8, 7:9, 9:3 (del av), 12:26, 12:27 (del av), 12:45, 15:4, 20:2 (del av), 20:4 (del av), 66:1 (del av), Måryd 1:2 (del av) samt samfällida vägar
Läge	Romeleåsens nordostsluttning, ca 2 km sydost om Södra Sandby
Kartblad	Topografisk karta: 2C Malmö NO Ekonomisk karta: 2C 5j Södra Sandby
Gränser	Området är markerat med svart hel- dragen linje på bifogade karta, bilaga 1
Areal	Ca 95 ha varav ca 3 ha vatten
Naturvårdsförvaltare	Lunds kommun

Beskrivning av området

Området ligger på Romeleåsens nordostsluttning och är delvis kraftigt kuperat med höjder mellan 55 - 115 m ö h. Berggrunden, som utgörs av kambrisk sandsten, går på flera ställen i dagen, mest markant i den s k Måkullsbacken. En större diabasgång genomkorsar området.

BESLUT
1989-04-11

11.1211-2988-87
1281-221

I området finns fyra anlagda dammar, Boijsens dammar, vilka tillföres vatten från den bäck som genomflyter fäladsmarken väster om dammarna. Bäckens har naturligt uppstått genom avflöde från den större vattensamlingen på den längst i väster belägna fäladen och från frammbrytande grundvatten i åsslutningen. Den tillföres även utpumpat vatten från ett närbeläget stenbrott. Boijsens dammar anlades ursprungligen för fiskodling. I några har planterats in röd näckros. Norr om dessa dammar ligger en naturlig vattensamling, som dock har grävts ut. På fäladsmarken finns ytterligare några små naturliga vattensamlingar, vilka delvis är igenvuxna med vattenvegetation.

Fäladsmarkerna, som till övervägande del betas, karaktäriseras av enbuskar och skiftande vegetationszoneringar, vilka uppkommit som en följd av de varierande fuktighetsförhållandena. Vegetationen är övervägande hedartad med relativt artfattiga, men mångskiftande vegetationstyper. Ljung, kruståtel, stagg och knägräs karaktäriserar stora områden. Där frammbrytande grundvatten förekommer i sluttningszonen förekommer en artrikare vegetation av kalkfuktängskaraktär. Här påträffas bl a ängsnycklar, tätört och darrgräs. Olika former av fuktängar och fukthedar finns också längs fuktstråk eller i terrängsvackor. Här växer bl a klockgentiana.

Delar av den nuvarande betesmarken har tidigare varit uppodlade. Vissa arealer brukas ännu som vall. Den sydöstra delen av området karaktäriseras på sluttningarna av planterad gran-skog med inslag av lövskog, främst bok och ek. Inom ett mindre område finns en liten tallskog med äldre träd. I lågt liggande, fuktiga partier, förekommer frodiga lövbestånd med bl a ask, björk, ek och hassel. Norr om Boijsens dammar förekommer nyplanteringar med bok och ek. Här ligger också Måkullsbacken, som är en omtyckt utsiktspunkt. Vegetationen är här av torrängskaraktär med arter som backsippa, backtimjan, käringtand, puktörne och ängsnejlika. Utspritt i området växer här och var vresbokar, enskilt eller i små grupper.

De ännu betade fäladsmarkerna utgör rester av det äldre kulturlandskap, som tidigare karaktäriserade stora delar av Romeleåsen. Områdets södra gräns utgörs av en kraftig stenmur, som tillika är sockengränsen mellan Södra Sandby och Hardeberga. På fäladsmarkerna i väster har i början av 1900-talet förekommit stenbrytning. En del rester av huggen sten finns fortfarande kvar.

Området ligger i nära anslutning till motions- och friluftsanläggningen Skryllegården och har stor betydelse för det rörliga friluftslivet. Det besöks årligen av mer än 40 000 människor. Det har också betydelse för undervisning, alltifrån

BESLUT
1989-04-11

11.1211-2988-87
1281-221

daghem och mulleverksamhet till grundskolans högstadium och gymnasiet. Längst i sydost gränsar området till naturreservatet Gryteskog.

I länets naturvårdsplan har de vindslipade sandstenshällarna, som delvis ligger blottade i fäladsmarkerna och kring Boks backe, föreslagits som naturreservat. Kommunen har i en översiktsplan och markvårdsplan för Skrylleområdet föreslagit att området ges förordnande enligt naturvårdslagen. Det är beläget inom ett område som utgör riksobjekt för naturvård och friluftsliv.

Ärendets beredning

Önskemål om naturvårdsförordnande har framförts från flera av markägarna. Markägaren till merparten av den östra delen av reservatet har också upprättat förslag till långsiktig markdisposition. Lunds kommun har till länsstyrelsen översänt förslag till naturvårdsförordnande och skötselplan för den östra delen. Länsstyrelsen har bearbetat förslaget och kompletterat förordnandet och skötselplanen med ytterligare områden.

Statens naturvårdsverk, kommunen, skogsvårdsstyrelsen, markägare och andra berörda sakägare har yttrat sig över förslaget.

GRUND FÖR BESLUTET

Mårydsområdet är väl lämpat och har stor betydelse som närrekreationsområde för boende i kommundelarna Sandby och Dalby, men även för boende i tätorten Lund. Det är också av regionalt värde för det rörliga friluftslivet. Området har betydelse för undervisning på olika nivåer.

De fäladsmarker som finns i Mårydsområdet har uppkommit genom forna tiders markutnyttjande och är av markhistoriskt värde, främst på grund av lång kontinuitet i betesgång. Vegetation och flora har utvecklats med hänsyn till dessa förutsättningar. Genom den variation av naturtyper och vegetation som området uppvisar, är det botaniskt och zoologiskt värdefullt. Blottorna med kambrisk sandsten, som polerats och vindslipats under isavsmältningen och den efterföljande tundratiden, illustrerar ett stort antal geomorfologiskt intressanta förhållanden, som förklarar mycket av hur detta landskap utbildats och omformats. Området är därför av geovetenskapligt värde.

BESLUT
1989-04-1111.1211-2988-87
1281-221

Stengården, odlingsrösen samt lämningar av äldre stenbrytning och de anlagda dammarna ger området ett kulturhistoriskt värde.

Med ovan nämnda motiv och på grund av sin betydelse för kännedomen om landets natur, landskapets skönhet och områdets betydelse för allmänhetens friluftsliv bör det beskrivna området ges ett skydd enligt naturvårdslagen.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1974:1025) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts med kraftig svart heldragen linje på bifogade karta (bilaga 1) som naturreservat.

Ändamålet med reservatet skall vara att

1. Bevara och utnyttja naturgivna förutsättningar för rekreation och friluftsliv under enkla former i områden som är lämpade för detta, såsom fritt strövande i hagmarker, fäladsmarker och skogsområden eller vandring längs markerade leder. För att på sikt förbättra möjligheterna för friluftsliv skall merparten av granskogarna överföras till ädellövskog.
2. Bevara och vårda ett omväxlande landskap med hävdade trädbevuxna hagmarker, fäladsmarker eller andra öppna betesmarker, skogspartier, öppna vattensamlingar och dammar, för att härigenom tillvarata vetenskapliga och markhistoriska intressen samtidigt som för kulturmiljövården väsentliga landskapselement beaktas, såsom den gamla sockengränsen mellan Sandby och Hardeberga eller andra stenmurar eller odlingsrösen.

För att trygga ändamålet med reservatet skall för området gälla de föreskrifter som med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) anges nedan.

- A. Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

BESLUT
1989-04-11

11.1211-2988-87
1281-221

- 1 uppföra helt ny byggnad eller annan anläggning
 - 2 bedriva täktverksamhet i någon form
 - 3 vidtaga åtgärder som förändrar områdets topografi och ytförhållanden eller landskapets allmänna karaktär såsom att spränga, borra, gräva, schakta eller utfylla
 - 4 plantera eller så barrträd
 - 5 plantera eller så lövträd
 - 6 anordna upplag annat än tillfälligt för jord- eller skogsbrukets behov
 - 7 borttaga eller skada stengärdesgård eller odlingsröse
 - 8 omföra skogsmark, hagmark eller annan ängsmark till åker
 - 9 använda gödselmedel inom de områden som på kartan till beslutet (bilaga 1) angivits med särskild skraffering
 - 10 uppföra stängsel eller andra hägnader annat än för jordbrukets och skogsbrukets behov
 - 11 anlägga tältplats, campingplats eller uppställningsplats för husvagnar eller liknande
 - 12 anbringa tavla, plakat, skylt, affisch, inskrift eller därmed jämförlig anordning - informations- och reservatsskyltar undantagna.
- Utan länsstyrelsens tillstånd skall därutöver gälla förbud att
- 13 slutavverka skog
 - 14 dra fram mark- eller luftledning
 - 15 rensa dammar eller utföra dikesrensning med maskiner
 - 16 använda kemiska bekämpningsmedel.

Ovan nämnda bestämmelser skall ej utgöra hinder för åtgärder i samband med reservatets skötsel i enlighet med av länsstyrelsen fastställd skötselplan. De skall vidare ej utgöra hinder för åtgärder i samband med drift och underhåll av befintliga ledningar. I samband med utförande av arbetena skall samrådske med länsstyrelsen. Vid akuta reparationer kan dessa samrådske sedan arbetena inletts.

BESLUT
1989-04-11

11.1211-2988-87
1281-221

B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken är skyldig att tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet, nämligen

- 1 utmärkning av, skyltning till och upplysning om reservatet
- 2 anordnande av parkeringsplatser, toalett, markerade vandringssleder, stängselgenomgångar, sopkärl och eldplatser enligt fastställd skötselplan
- 3 röjning, gallring, avverkning och föryngring i skogsmark så som närmare anges i fastställd skötselplan
- 4 skötsel av betesmarker innefattande betesdrift, röjning, gallring, uppsättande och underhåll av hägnader och vattningssanordningar enligt fastställd skötselplan.

Markägaren är vidare skyldig att hålla vägar tillgängliga och framkomliga till fots så som närmare anges i fastställd skötselplan.

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- 1 gräva, borra, mejsla, måla eller eljest skada block, levande eller döda träd, buskar och stubbar
- 2 skada dammanläggningar eller kasta sten i dammarna
- 3 avsiktligt störa djurlivet inklusive betande djur
- 4 fiska
- 5 rida annat än på anvisade vägar och områden
- 6 göra upp eld annat än på anvisade platser
- 7 tälta eller ställa upp husvagn, campingbil eller motsvarande
- 8 framföra motordrivet fordon annat än på anvisade vägar och parkeringsplatser

- 9 medföra ej kopplad hund
- 10 på ett störande sätt använda radio, bandspelare eller motsvarande
- 11 anbringa tavla, plakat, skylt, affisch, inskrift, snittsel eller därmed jämförlig anordning.

Föreskriften C 4 gäller ej markägaren eller dennes nyttjanderättshavare, C 5 gäller ej markägaren och dennes familj intill dess anvisade ridvägar iordningstänkts och markerats, C 8 gäller ej markägare och arrendator samt dessas familj eller anställda, ägare till fritidshus med tillfartsväg genom reservatet och deras gäster samt naturvårdsförvaltaren eller dennes entreprenör, C 9 gäller ej markägaren eller dennes nyttjanderättshavare vid jaktutövning. Föreskrifterna under C skall ej heller utgöra hinder för åtgärder i samband med reservatets skötsel i enlighet med fastställd skötselplan.

D. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen om
naturvårdsförvaltningen av reservatet

Naturvårdsförvaltare

Naturvårdsförvaltare skall vara Lunds kommun, som fortlöpande vid förvaltningen skall samråda med markägare, berörda myndigheter, länets skötselråd och naturvårdsentreprenören.

Skötselplan

- 1 Reservatets gränser skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och naturvårdsverkets anvisningar.
- 2 Markdisposition, skötsel och vård, kontroll av skötselåtgärdernas effekt samt anläggningar för allmänheten skall ske enligt detaljanvisningarna i skötselplanen, som skall fastställas av länsstyrelsen.
- 3 Naturvårdsförvaltningen skall finansieras enligt den ekonomiska plan som fogas till den fastställda skötselplanen.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (miljö- och energidepartementet), se bilaga 2.

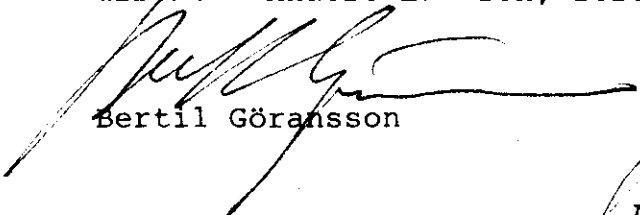
Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Bertil Göransson jämte ledamöterna Nils-Erik Andersson, Thorvald Frostemark, Gun Hellsvik, Karin Henningson, Kjell-Ake Henstrand, Per-Olof Håkansson,

BESLUT
1989-04-11

11.1211-2988-87
1281-221

Vera Håkansson, Gunnar Lundberg, Bengt Modig, Ronny Olander, Guntram Olofsson, Pehr Martin Pehrsson och Lars G Samzelius.

I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Lennart Linder-Aronson, t f förste länsassessor Christina Cinthio, länsarkitekt Lars Renfors, överlantmätare Lars Bröms, länsantikvarie Carin Bunte, miljövårdsdirektör Lars Pahlsson och byrådirektör Anders Larsson, föredragande.

Bertil Göransson

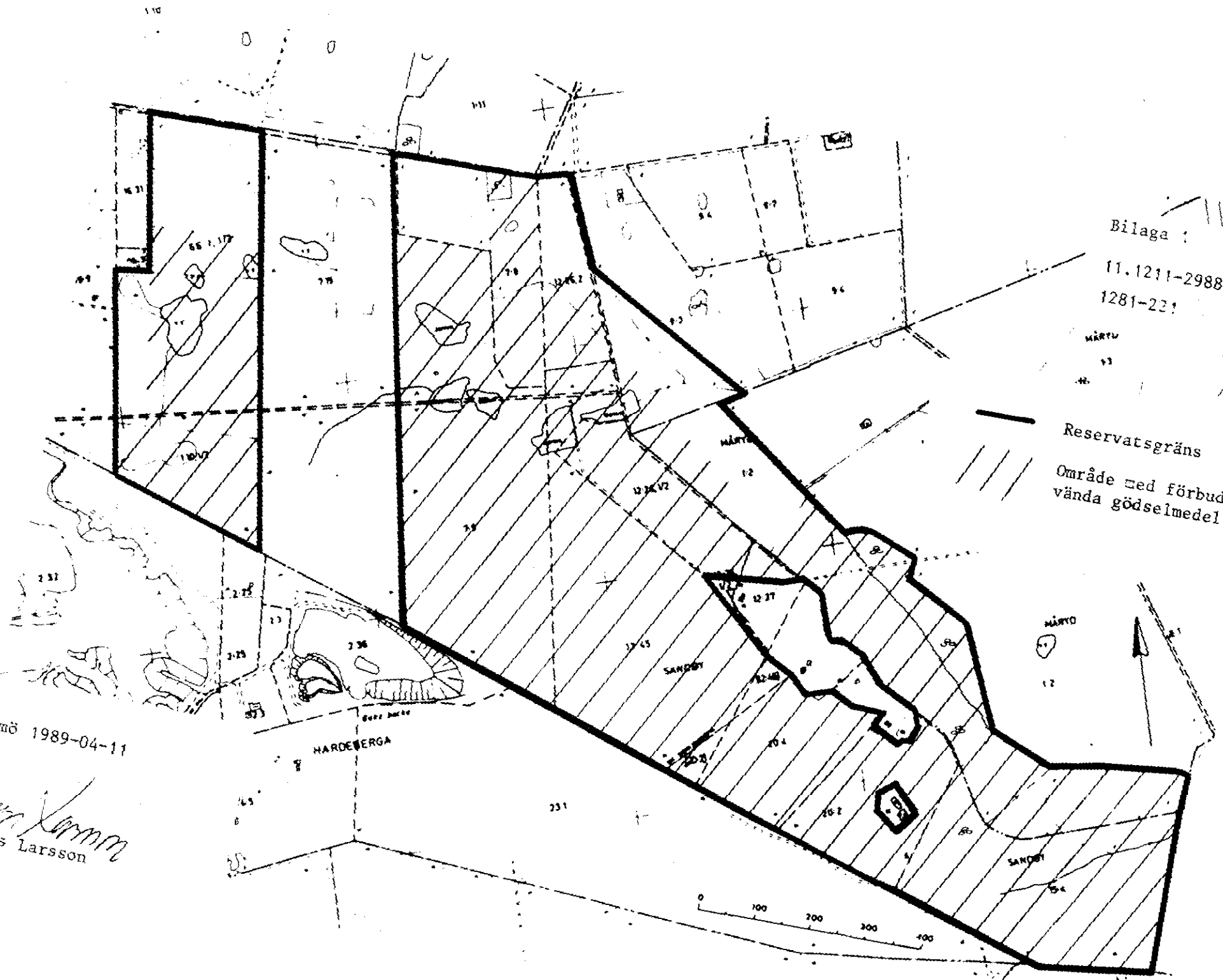
Anders Larsson

Bilagor

1. Karta över reservatets gränser samt område med förbud att använda gödselmedel.
2. Hur man överklagar.

Kopia till

Se nästa sida

Bilaga :
11.1211-2988-87
1281-231

Reservatsgräns
Område med förbud att använda gödselmedel

Malmö 1989-04-11

Anders Larsson
Anders Larsson